

Brüssel, 5. detsember 2022
(OR. en)

15476/22

LIMITE

IPCR 113
AG 146
RELEX 1629
JAI 1597
PROCIV 146
CSDP/PSDC 841
COCON 60
HYBRID 112
SAN 639
MI 890
CYBER 392

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Tegevuskava kriiside prognoosimise, nendeks valmisoleku ja nendele reageerimise parandamiseks nõukogus – Heakskiitmine

1. Tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutine töörühm (edaspidi „vastupanuvõime ajutine töörühm“) kohtus 26. septembril, 28. oktoobril ja 5. detsembril 2022 ning arutas nõukogus kriiside prognoosimise, nendeks valmisoleku ja nendele reageerimise parandamist käsitleva tegevuskava järjestikuseid kavandeid.
2. Vastusena nõukogu 23. novembri 2021. aasta järeldustele kujutab tegevuskava endast esimest sammu valdkonnaülese ja piiriülese kriisiohje parandamiseks nõukogus, hõlmates riskianalüüsi ja strateegilist prognoosi, et parandada prognoosimeetmeid, ennetamist, valmisolekut ja reageerimist kõiki ohte hõlmava lähenemisviisi raames.
3. Vastupanuvõime ajutine töörühm viimistles oma 5. detsembri koosolekul lisas esitatud tegevuskava kavandi.
4. Eespool toodut arvesse võttes palutakse alaliste esindajate komiteel soovitada nõukogul tegevuskava oma edasise töö alusena heaks kiita.

Kavand: tegevuskava kriiside prognoosimise, nendeks valmisoleku ja nendele reageerimise parandamiseks nõukogus

EL seisab praegu silmitsi paljude ohtude ja väljakutsetega (Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu, ränne, energiakriis, COVID-19 pandeemia ja muud tervisega seotud ohud), mis on piiriülesed, keerukad ja avaldavad tõsist mõju nii liikmesriikidele eraldi kui ka ELile tervikuna.

Selleks et olla tulevasteks piiriülesteks ja valdkonnaülesteks kriisideks paremini ette valmistatud, peame oma kriisideks valmisolekut ja nendele reageerimist pidevalt hindama ja parandama ning tugevdama kriisiohjet ja koostööd ELi tasandil.

Lähtudes 23. novembril 2021 vastu võetud nõukogu järeldustest tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime suurendamise kohta, 16. detsembril 2021 vastu võetud Euroopa Ülemkogu järeldustest ning eesistujariik Prantsusmaa aruandest tulevaste kriisidega seotud valmisoleku, reageerimise ja vastupanuvõime kohta, peab eesistujariik vajalikuks alustada süstemaatilist protsessi nõukogu rolli hindamiseks ja parandamiseks ELi kriisiohjes.

Eesistujariik tunnustab nii eesistujariikide Sloveenia ja Prantsusmaa jõupingutusi kui ka tööd, mida on teinud 13 liikmesriiki, kes avaldasid ühiselt panuse ELi kriisiohje parandamise tegevuskava jaoks, ning Saksamaa, kes avaldas mitteametliku dokumendi piiriülese koostöö tugevdamise kohta.

Tuginedes tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutises töörühmas toimunud aruteludele, peaks järgmine samm olema tegevuskava koostamine, milles pakutakse välja järkjärguline lähenemisviis vastupanuvõime ja kriisiohje tugevdamiseks ELis, vältides samal ajal dubleerimist ja halduskoormust, ilma et see mõjutaks edasiste arutelude tulemusi.

Seepärast käivitatakse käesoleva tegevuskavaga protsess ja kavandatakse rida ülesandeid, millest mõnega saab tegeleda üheaegselt. Laiaulatuslik arutelu individuaalsete ülesannete ja nende konkreetse rakendamise üle toimub järgmiste eesistumisperiodide raames osana pikemaajalisest protsessist. Väga oluline on hea koordineerimine.

Kava kohaselt algab tegevuskava kriisidele poliitilist reageerimist käsitleva ELi integreeritud korra (IPCR) standardse töökorra sihipärase ajakohastamisega viimastel aastatel saadud kogemuste põhjal, kui see osutub vajalikuks, muu hulgas parandatakse selle kasutamise lihtsust ja lisatakse IPCRi kõrgema aktiveerimise režiimilt madalamale ümberlülitamise kord. Järgmine samm on olemasolevate kriisiasutuste ja -vahendite kaardistamine ELi tasandil. Kaardistamine on aluseks analüüsile, mis toob välja süsteemi kattuvused ja lüngad ning aitab vältida dubleerimist.

Kui analüüs on lõpule viidud, käsitletakse järgmisena seda, kus võiks nõukogus toimuda tegevuskava arutelu ja edasine rakendamine, ning tehakse sellekohane otsus. Kaalutakse võimalust teha see töö ülesandeks olemasolevale nõukogu organile.

Seejärel kasutatakse valitud foorumit edasiste järelmeetmetega seotud ülesannete täitmiseks, näiteks jõupingutusteks suurendada ELi valmisolekut kriisideks ning tugevdada nõukogu/IPCRi ja riiklike kriisiohjestruktuuride vahelist koordineerimist strateegilisel/poliitilisel tasandil või IPCRi standardse töökorra korrapäraseks ajakohastamiseks.

Üks põhjus, miks seda foorumit on vaja leida, on korduvate ülesannete arv, millega tuleb korrapäraselt tegeleda, nt IPCRi valmisoleku programmi korrapärane läbivaatamine ja ajakohastamine või ELi/NATO kriisiohjeõppuste käigus saadavad korrapärased kogemused, sealhulgas nende rakendamine.

Vastusena nõukogu 23. novembri 2021. aasta järeldustele kujutab tegevuskava endast esimest sammu valdkonnaülese ja piiriülese kriisiohje parandamiseks, hõlmates riskianalüüsi ja strateegilist prognoosi, et parandada prognoosimeetmeid, ennetamist, valmisolekut ja reageerimist kõiki ohte hõlmava lähenemisviisi raames, ning see on alus, millele järgmised eesistujariigid tuginevad ja mida nad võivad laiendada muude ülesannetega, kui seda peetakse vajalikuks. Kõikide eesmärkide saavutamine võib olla pikaajaline protsess. Käesolev tegevuskava on siiski oluline vahend pideva ja süstemaatilise töö tegemiseks, et parandada ELi vastupanuvõimet ja valmisolekut tulevaste kriiside suhtes.

Tegevuskava nõuetekohase rakendamise tagamiseks rõhutab eesistujariik selle paindlikkust ning teeb ettepaneku seda korrapäraselt hinnata ja läbi vaadata, näiteks iga kalendriaasta lõpus esitatava eesistujariigi eduaruande vormis.

Esmased ülesanded

	Eesmärgid	Meetmed	Sidusrühmad	Foorum	Kestus
1	Tagada selged rollid ja vastutusalad IPCRi mehhanismi igapäevases toimimises	Ajakohastada vastavalt vajadusele IPCRi 2015. aasta standardset töökorda ¹	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide, komisjoni ja Euroopa välisteenistusega	Tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutine töörühm	Lühiajaline (ligikaudu 6 kuud)
2	Kehtestada IPCRi kõrgema aktiveerimise režiimilt madalamale ümberlülitamise kord	Leppida kokku läbivaatamise kord ja võimalik otsus IPCRi ümberlülitamiseks täieliku aktiveerimise režiimilt teabevahetusrežiimile või IPCRi täielikuks deaktiveerimiseks konkreetse aktiveerimise puhul	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikidega	Tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutine töörühm (<i>IPCRi standardse töökorra ajakohastamist käsitleva arutelu kontekstis</i>)	Lühiajaline (ligikaudu 6 kuud)

¹ ST 12607/15.

3	Ülevaade olemasolevatest vahenditest, mehhanismidest ja volitustest	Kaardistada olemasolevad kriisi- ja katastroofiohjevahendid ja kriisimehhanismid ELi tasandil, samuti väljatöötamisel olevad vahendid ja mehhanismid ning nõukogu töörühmade volitused seoses valmisoleku, kriisiohje ja vastupanuvõimega, et vältida volituste kattumist ja konkurentsi ELi institutsioonide vahel ja nende sees	Komisjon, Euroopa välis teenistus ja nõukogu peasekretariaat	Tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutine töörühm	Lühiajaline (ligikaudu 6 kuud)
4	Teha lünkade ja kattuvuste analüüs	Arutatakse kaardistamise (punkt 3) tulemuste analüüsi	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide, komisjoni ja Euroopa välis teenistusega	Tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutine töörühm	Lühiajaline (ligikaudu 6 kuud)
5	Jätkata järgmisel poolaastal tööd tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutises töörühmas, sealhulgas arutades seda, kus võiks arutelu nõukogus jätkuda	Arutada kaardistamise ja analüüsi (punktid 3 ja 4) tulemuste põhjal, kus oleks asjakohane käsitleda sellest tegevuskavast tulenevaid pikaajalisi ja korduvaid ülesandeid	Eesistujariik tihedas koostöös liikmesriikidega ja nõukogu peasekretariaadi toetusel	Tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime ajutine töörühm	Lühiajaline (ligikaudu 6 kuud)

6a	Tugevdada piiriülest koostööd ELis kriisideks valmisoleku ja neile reageerimise valdkonnas	a) Analüüsida konkreetseid probleeme, millega piiriülesed kogukonnad COVID-19 pandeemia ja muude ulatuslike hädaolukordade ajal silmitsi seisavad, vältida dubleerimist ja kattuvusi b) Töötada vastavalt vajadusele välja menetlused ja toetusvahendid	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide ja komisjoniga	Tuleb leida nõukogu foorum	Pikaajaline (6–12 kuud)
6b	Tugevdada ja tõhustada vastupanuvõime välismõõtmelise koordineerimist ning kriisiohjealast koostööd rahvusvaheliste partnerite ja kolmandate riikidega, eelkõige ELi naabruses	Uurida võimalusi koostööks kolmandate riikidega, sealhulgas ühisõppusteks	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide, komisjoni ja Euroopa välis teenistusega	Tuleb leida nõukogu foorum, võttes arvesse olemasolevate välissuhete töörühmade pädevusi	Pikaajaline (6–12 kuud)

7	Kaaluda jätkuvalt, kuidas paremini kaasata riiklikke kriisihjestrakture kooskõlas nõukogu töökordade ja menetlustega	Arutada riiklike kriisihjestrakture kaasamist kooskõlas nõukogu 23. novembri 2021. aasta järeltuste (tulevaste kriiside suhtes valmisoleku, reageerimisvõime ja vastupanuvõime suurendamise kohta) punktiga 15	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat / liikmesriigid	Tuleb leida nõukogu foorum	Lühiajaline (ligikaudu 6 kuud)
8	Tugevdada nõukogu suutlikkust reageerida kriisidele asjakohaselt ja kiiresti liidu poliitilisel tasandil, vaadates selleks läbi olemasolevad valmisolekumeetmed	Ajakohastada pärast analüüsi (punkt 4) vastavalt vajadusele IPCRi valmisoleku poliitikat ²	Nõukogu peasekretariaat koostöös eesistujariigi ja liikmesriikidega	Tuleb leida nõukogu foorum	Pikaajaline (6–12 kuud)

² ST 10031/19.

Korduvad ülesanded

	Eesmärgid	Meetmed	Sidusrühmad	Foorum	Kestus
9	Ennetada võimalikke kriisiolukordi ning tagada nende varajane tuvastamine enne nende märkimisväärsel eskaleerumist või nende tekkimist	Jätkata tulevikuseire võrgustiku tegevust vabatahtlikkuse alusel kooskõlas IPCRi valmisoleku poliitikaga	Nõukogu peasekretariaat liikmesriikide, komisjoni, Euroopa välis teenistuse ja ELi ametite osalusel	Tulevikuseire võrgustik	Vastavalt vajadusele
10	Tõhustada strateegilist ja kriisikommunikatsiooni ning desinformatsioonile reageerimist	Käsitleda kriisikommunikatsiooni aspekte ning jagada parimaid tavasid kriisidele ja desinformatsioonile reageerimisel ELi tasandil	Liikmesriigid, keda toetab nõukogu peasekretariaat (asjaomaste ELi institutsioonide ja organite osalusel)	Kriisikommunikatsioonivõrgustik	Vastavalt vajadusele
11	Tagada IPCRi valmisoleku programmi järjepidev rakendamine IPCRi raames	Vaadata läbi ja ajakohastada IPCRi valmisoleku programm ³ uueks 18-kuuliseks tsükliks	Nõukogu peasekretariaat koostöös eesistujariigi ja liikmesriikidega	Tuleb leida nõukogu foorum	Korduv (korrapärasel eduaruanded ja läbivaatamised)

³ ST 14939/19, WK 12689/2020.

12	Parandada ELi reageerimist kriisidele ja nendeks valmisolekut, samuti IPCRi protsessi ja suutlikkust, võttes arvesse IPCRi aktiveerimisest saadud kogemusi kooskõlas nõukogu rakendusotsusega IPCRi kohta (artikkel 12)	Viia läbi IPCRi hiljutistest aktiveerimistest saadud kogemuste korrapärane analüüs, sealhulgas rakendada saadud kogemusi	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide, komisjoni, Euroopa välis teenistuse ja ELi ametitega	Tuleb leida nõukogu foorum	Vastavalt vajadusele
13	Parandada ELi reageerimist kriisidele ja nendeks valmisolekut, võttes arvesse valdkonnaüleste ja tsiviil-sõjalistest kriisiohjeõppustest saadud kogemusi, ilma et see piiraks olemasolevate nõukogu ettevalmistavate organite pädevusi	Viia läbi ELi ja riiklikest kriisiohjeõppustest või koostöös NATOga toimunud õppustest saadud kogemuste korrapärane analüüs, sealhulgas rakendada saadud kogemusi	Nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide, komisjoni, Euroopa välis teenistuse ja ELi ametitega	Tuleb leida nõukogu foorum	Vastavalt vajadusele (seotud toimunud õppustega)
14	Tagada, et IPCRi standardne töökord on ajakohane ja eesmärgipärane	Vaadata läbi ja ajakohastada IPCRi standardne töökord vastavalt vajadusele	Eesistujariik / nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide ja komisjoniga	Tuleb leida nõukogu foorum	Vastavalt vajadusele

15a	Suurendada IPCRi veebiplatvormi turvalisust	Sise- ja välsaudiitorite tehtavad turvaauditid ja läbistustestid	Nõukogu peasekretariaat	Tuleb leida nõukogu foorum	Korduv (tavapäraselt läbiviidav korrapärane iganädalane põhikontroll; põhjalik nõudmisel põhinev kontroll tuleks korrapäraselt kavandada)
15b	Parandada IPCRi veebiplatvormi kasutatavust	Hinnata IPCRi veebiplatvormi funktsioone ning parandada selle kasutatavust eri vahendite ja tehnikate abil	Nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide, komisjoni ja Euroopa välis teenistusega	Tuleb leida nõukogu foorum	Korduv (korrapärased eduaruanded ja läbivaatamised)
15c	Kaaluda võimalust anda Schengeni lepinguga ühinenud riikidele juurdepääs IPCRi veebiplatvormile	Schengeni lepinguga ühinenud riigid osalevad praegu peaaegu igas ümarlauas, kuid neil puudub juurdepääs IPCRi platvormile; sellel teemal peaks toimuma arutelu	Nõukogu peasekretariaat koostöös liikmesriikide, komisjoni ja Euroopa välis teenistusega, nõukogule heakskiitmiseks	Tuleb leida nõukogu foorum	

16	Tagada, et kõik sidusrühmad mõistavad IPCRi eesmärgi – toetada tõhusat kriisidele reageerimist – ning nende ja teiste sidusrühmade rolli ja vastutust nende eesmärkide toetamisel	Vaadata läbi ja rakendada IPCRi koolitusprogramm juhtimis- ja valideerimisasutustele, IPCRi kontaktpunktidele, komisjoni talitustele (integreeritud olukorrateadlikkuse ja analüüsi tugivõime (ISAA) juhtfunktsiooni silmas pidades), liikmesriikidele, IPCRi ümarlaudu toetavatele esindajatele ja järgmistele eesistujariikidele	Nõukogu peasekretariaat (juhtrollis); kõik IPCRi sidusrühmad	–	Korduv
----	---	--	--	---	--------